

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0409U002166

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 05-05-2009

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Данильченко Дмитро Олександрович

2. Danylchenko Dmytro Oleksandrovych

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 10.02.04

Назва наукової спеціальності: Германські мови

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 06-04-2009

Спеціальність за освітою: 7.030502

Місце роботи здобувача: Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Код за ЄДРПОУ: 02071205

Місцезнаходження: Україна, 61022, м. Харків, майдан Свободи,4

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): К 64.051.16

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Код за ЄДРПОУ: 02071205

Місцезнаходження: Україна, 61022, м. Харків, майдан Свободи,4

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 16.21.41

Тема дисертації:

1. Номінативний і комунікативний аспекти граматикизації пасиву адресата в сучасній німецькій мові
2. Nominative and communicative aspects of grammaticalization of addressee passive in the contemporary German

Реферат:

1. Об'єктом дослідження є конструкції з пасивом адресата в сучасній німецькій мові. Мета роботи – встановлення закономірностей процесу граматикизації пасиву адресата, його структурно-семантичних характеристик, інтеграції в парадигму пасивного стану німецької мови, дискурсивних особливостей його вживання. Методи: структурно-семантичне моделювання із залученням розробок теорії валентності та глибинних відмінків, контекстуальний аналіз, дистрибутивний аналіз, синтаксичні трансформації, анкетування інформантів-носіїв німецької мови, елементи етимологічного, стилістичного та кількісного аналізу. Наукова новизна роботи – вперше здійснено системний аналіз пасиву адресата: досліджено процес граматикизації пасиву адресата, виявлено типові ситуації вживання пасиву адресата в німецькомовному дискурсі, з'ясовано когнітивно-семантичний потенціал пасиву адресата, визначено особливості використання цієї конструкції у статусно- та персонально-орієнтованих типах дискурсу. Інноваційними моментами роботи є також типологізація пасиву адресата та встановлення омонімічних граматичних

конструкцій німецької мови. Теоретична значущість роботи визначається її внеском у розвиток теоретичної граматики, лексикології, стилістики, лінгвопрагматики, дискурсології, когнітивної семантики. Практична цінність роботи визначається тим, що отримані результати й висновки можуть бути використані в академічному процесі у вищих навчальних закладах освіти при розробці лекційно-семінарських курсів із теоретичної граматики (розділ „Граматичні категорії дієслова“), історії німецької мови (розділи „Принципи еволюції граматичних засобів“, „Розвиток аналітичних форм“), у спецкурсах з теорії граматики та дискурсознавства, у наукових дослідженнях студентів і аспірантів.

2. The object of the research is grammatical constructions “addressee passive” in the contemporary German. The purpose of the research is to define regularities of the grammaticalization process of addressee passive, its structural-semantic characteristics, integration into the German passive voice paradigm and discourse related features of its use. The methods of the research include: structural-semantic design under consideration of valence theory and semantic cases theory, contextual method, distribution method, syntactic transformations, questionnaire survey with involvement of German native speakers as well as some elements of etymologic, stylistics and statistics analysis. The scientific value of the research: The thesis contains the first systematic analysis of the addressee passive, investigates its grammaticalization process, defines typical situation of its use in the German discourse, develops cognitive-semantic potential of addressee passive, identifies the specific features of the use of the addressee passive in the status-oriented and individual oriented discourse types. The typology of the addressee passive and delimitation of the addressee passive from homonymous grammar constructions in German are also innovative parts of the research. The theoretical value of the research is defined by its contribution to the development of theoretical grammar, lexicology, stylistics, language pragmatics, discourse linguistics and cognitive semantics. The practical value of the research consists in the possibility of implementation and integration of the achieved results and conclusions within the academic process at universities in the development of lectures and seminars on Theoretical Grammar (part “Grammatical Categories of Verb”), History of German Language (parts “Principles of evolution of grammatical forms”, “Evolution of analytical constructions”), in advanced seminars on the grammaticalization theory and discourse linguistics, in the research of students and postgraduate students.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кривенко В.П.

2. Kryvenko V.P.

Кваліфікація: к.філол.н., 10.02.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Козловський В.В.

2. Козловський В.В.

Кваліфікація: д.філол.н., 10.02.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Долгополова Л.А.

2. Долгополова Л.А.

Кваліфікація: к.філол.н., 10.02.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Шевченко І.С.

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Шевченко І.С.

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.